

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1000 korona.
Előfizetési ár egy hóra 30000 K

A köztisztviselők élet-standardja.

Budapest, június 5.

Kis ország nem fizetheti alkalmazottjait úgy, ahogy szeretné s azok megérdemelnék. Egy megcsont, kifosztott, elgyöngült ország milyen a mienk, annyit sem adhat nekik egyelőre, amennyit a háború előtti integer Magyarországtól kaptak, az akkor sem ideális, de a mai-nál sokkal egyensúlyozottabb viszonyok közt.

Ma a kormány s a törvényhozás a konszolidáló politika útján erőteljes munkát végez, hogy az egyensúlyt államháztartásunkban és kereskedelmi mérlegünkben helyreállítsa, pénzüink értékét stabilizálja s a közéletet újabb lendületbe hozza. E politika keretei közt jelentékeny pozíciója van a közalkalmazottak jogos igényeinek is, a miket a kormány és törvényhozás a lehetőség szerint kielégíteni el van tökélve.

A lehetőséget azonban az állam rendelkezésére álló eszközök méretei írják elő. A tisztviselők dotálásának csak az állambudget keretei közt szabad, és a deficitmentesítést nem veszélyeztető határig kell mozognia. Ahogy a szanálási programu szerint alakul költségvetésünk, így fog szükségkép alakulni és fejlődni az állam közalkalmazottjainak életstandardja is.

Ezt az életstandardot eddig úgy védte meg az állam a drágasági hullámok ellenében, hogy pénzüink elértéktelenedéséhez képest pótlékokat adott alkalmazottainak, mely többszükséglet fedezésére a fedezetlen bankjegyek inflációja szolgált. De június 1-ével ez a forrás végkép bedugul: ezentúl a magyar új nemzeti bank arany és ezüst fedezett bankjegyei kerülnek forgalomba, aranykorona értékben s a papírkorona értékét az aranykoronához kell időnkint változó szorzószámmal arányosítani. Jövőre, júliustól kezdődőleg, a közalkalmazottak is az aranyköltségvetés szerint kapják fizetésüket, amelynek méretéhez a mai állapot a bázis, s ebből indul ki a fejlődés a háború előtti állapot fel, állami bevételeink várható növekvése szerint s természetesen, hogy mielőtt az állami költségvetésünk aktívá válna, a közalkalmazottak élet-standardja is emelkedni fog, még pedig a hábo-

ru előtti statuskvót is meghaladólag.

Várják be türelemmel a közalkalmazottak e fejlesztési folyamata-

tot, mely nekik is biztos meg hozza a remélt és megszolgált gyümölcsöket.

Bethlen a legélesebb harcot hirdeti a szocialisták ellen.

Fontos politikai kijelentések a keresztény politikáról és a zsidókról. :: A demokrácia nem végcél, csak eszköz. :: A radikálizmus a nemzet végveszélyét jelenti.

Budapest, jun. 5. (MOT.) A Budai Társaskör ma este rendezte a Bethlen miniszterelnök tiszteletére ünnepi vacsoráját. 9 órakor érkezett meg Bethlen miniszterelnök Korányi, Vass és Rakovszky miniszterek. A miniszterelnököt és kíséretét a jelen voltak lelkesen megéljenzették.

A Budai Dalárda énekszáma után a társaság asztalhoz ült. Ripke Ferenc köszöntötte fel a miniszterelnököt, aki válaszában többek között a következőket mondotta:

Vannak, akik azt mondják, hogy cserbenhagytuk a keresztény nemzeti irányzatot, árulói lettünk annak. Erre azt felelem, hogy azért, mert én a saját fejem szerint szeretek gondolkodni és indulni és nem vagyok hajlandó egyeseknek, különösen ha azok nem mint proféták, hanem mint szektáriusok lépnek fel, utjait követni, nem vagyok áruhája. Én a profétákat követem és nem a szektáriusokat. A proféták képviselik a megbocsátást, a szeretetet, a keresztényi érzelmeket, míg a szektáriusok üldözik az ellenvéleményt, nem akarják meghallgatni.

Mi nem hirdetünk sem üldözést, sem gyűlöletet, hanem a szeretetet, és megbocsátást. Meg kell teremteni az egységes polgári frontot, a kik előtt a haza, a szeretet, a vallás, a keresztény erkölcsök értékek és nem humbugok, nem ideológiák, hanem élő valóságok.

Meg kell teremteni az egységes polgári frontot, tekintet nélkül foglalkozási ágra, társadalmi osztályokra, felekezeti különbségekre, vagy ha így tetszik jobban tekintet nélkül a faji különbségekre. Mi nem akarjuk a politikai pártkereteket összezavarni, hanem ezen feltetelek mellett baráti jobbot kívánunk nyújtani azoknak a polgári pártoknak, amelyek a haza, a szeretet, a vallás, a keresztény erkölcs tekintetében épügg gondolkoznak, mint mi. Honunknak újra való felépítésében mi a zsidókat is szívesen kell hogy lássuk, nem azért mert zsidók, hanem azért mert hozzáunk tartoznak, mert nekünk sincsenek szükségünk diszkrasztényeknek, hogy nem volt és nem lehet senki-nek sem szüksége diszkrasztényekre sem, mert ezek semmit sem képviselnek.

Engem sok minden elvadászt az úgynevezett liberális pártoktól. Én a szabadságot, demokráciát, szabadelvűséget nem végelek, hanem eszköznek nézem, amennyiben ezek a nemzet javát szolgálják.

Ki kell zárni az egységes polgári frontból a gyűlölködőket, ki kell zárni azt a radikálizmust, amely akár tudatosan, akár öntudatlanul idejétmúltnak tartja a hazaszereket és a nemzeti érzés fogalmát is, amely talán csak magyar specialitás, mert Magyarországon történhetik meg az, hogy emberek a Kossuth nevét veszik ajkukra és ezek az emberek olyan politikát támogatnak, amely valóban a nemzet függetlenségének, nemzeti önállóságának aláadására alkalmas. — Nem állhatunk szóba sem az októbristákkal, sem a szociáldemokratákkal sem.

Meggyőződésem szerint nincsen antidemokratikusabb irány, mint maga a szociáldemokrácia. Mi nem a munkásosztály ellen vagyunk,

hanem azok ellen, akik ezt a munkásosztályt kiszajátítják.

Mi szemtanúi voltunk, amikor a szociáldemokraták hatalmon voltak. — Megállapítom, hogy nemcsak hogy demokráciát nem láttunk, hanem egy társadalmi osztálynak olyan diktatúrájával állottunk szemben, amely nagyobb tirannizmus volt, mint aminőre bármilyen egyeduralom képes.

Ezzel a politikai párttal mi a magunk részéről nemcsak hogy együtt nem működhetünk, hanem vele szemben a legélesebb harcot kell, hogy megvívjuk. Az a főhibájuk, hogy a mi társadalmunk nem látja azt a veszélyt, amely erről az oldalról fenyeget.

A történelem előtt nemcsak azok lesznek felelősek, akik bekötött szemmel viszik neki a keresztény irányzatot a debade-nak és kiszolgáltatják Budapestet a radikálizmusnak és a szociáldemokráciának, hanem azok is felelősek lesznek, akik látják a veszélyt, de az adott pillanatban nem mernek cselekedni.

Én érzem a felelősség súlyát és figyelemzettem Budapest polgári társadalmát, hogy ébredjen tudatára annak, hogy ha továbbra is azon az uton halad, amelyre már egyszer a szociáldemokratákat vitte, egy s tíz városi politikában megint az a radikálizmus fog érvényesülni, amely a legnagyobb tirannizmus volt a magyar történelemben.

Azért jöttem, hogy segítséget nyújtsak önöknek a veszélyek elleni védekezésben.

Bethlen beszédét hosszas és lelkes éljenzés és taps követte.

A csepész és bőripart védelemben kell részesíteni.

Vita az egyes vámtételekről.
A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, július 5. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Attér a nemzetgyűlés a vámtarifáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalására.

Sándor Pál: A rövidarú cikkek vámtételeinek 50 százalékkal való leszállítását indítványozza. Kérdést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez — mi igaz abból az elterjedt hírből, hogy Magyarország és Jugoszlávia között a legtöbb kedvezmény elve alapján kereskedelmi szerződés jött létre.

Saly Endre a gallér- és kézelőárú vámjának 50 százalékos csökkentését indítványozza és ugyanilyen leszállítást a kalapok vámjánál is.

Biró Pál rámutat arra, hogy ennek a csoportnak vámtétele nem a gyárpart védi első sorban, hanem a hazai kis- és kézműipart. Visszautasítja Sándor Pálnak azt az állítását, — mintha a kormánypart a merev elzárkózás álláspontján volna.

Mindenki csak helyeselheti a vámtarifának azt az intencióját, hogy

ha már árucikkük jönnének az országba, ezek nyersanyag formájában jöjjenek be és itt már dolgozzák fel azokat.

Kéri a csoport eredeti szövegében való elfogadását.

Görgey István előadó elöljáró módosítást nyújt be. Sándor Pál kérdésére kijelenti, hogy egyelőre nem kaptunk hivatalos értesítést arról, hogy Jugoszláviával sikerült-e megállapodásra jutni.

A Ház a javaslatot az előadó módosításával fogadja el.

Farkas István a nyers anyagok vámtételének leszállítását kéri. Farkas Tibor pedig az összes vámtételeknek 50 százalékkal való emelését javasolja.

Sándor Pál csatlakozik Farkas Tibor indítványához. Biró Pál szöveget fel ezután. Kimutatja, hogy teljesen indokoltak azok a vámtételek, amelyek a bőrárakra vonatkozólag a javaslatban kontemplálva vannak. — Nem áll az, amit Sándor Pál a bőrgyárak monopolisztikus helyzetéről

állított. Kéri a nemzetgyűlést, hogy a javaslatban kontemplált vámtételeket fogadja el.

Sándor Pál félreértett szavait magyarázza, majd Görgey István előadó szólalt fel:

Bíró Pál fejtegetéseire nincs sok hozzászólás, de ki akarja azokat egészíteni. Kérde Sándor Pált, ha tényleg három gyár dirigálja a bórpiacot az áralakulást, hogy lehet, hogy a magyarországi bórarak alacsonyabbak a világgiazi árnál.

Görgey: Ez bizonyítja legjobban, hogy a három gyár nem képes a piacot, mert túl nagy a belső konkurrencia. Maga Matlekovics is szükségesnek tartotta a bórárúk régi vámtételeinek felemelését. Különben is a vámtételek mértéke soha sem haladja túl a 18-20 százalékot. Senki sem tagadhatja, hogy a cipész ipart

megfelelő, fokozatos vámvédelemben kell részesíteni. Kimutatja, hogy nincsen igazán Sándor Pálnak abban se, hogy a külföldi bórárúkra nincsenek hasonló magas vámtételek. Kéri a csoport eredeti tételeinek elfogadását.

A Ház eredeti tételeiben elfogadja a csoportot. Maga a szavazás 20 percig tartott, mert külön-külön kellett szavazni minden egyes tétel felett.

A 29. csoportnál Sándor Pál indítványt terjeszt elő a hó- és sárcipő vámtételeinek leszállítására vonatkozólag. Indokolja ezt azzal, hogy a sárcipőt éppen a szegény néposztály viseli.

Csontos Imre: Nem láttam még szegény emberen hócipőt.

A nemzetgyűlés a 29-ik csoportot eredeti szövegében elfogadja. Holnap folytatják a vitát.

Őszre halasztják a büntetőnovella és a fővárosi törvényjavaslat tárgyalását.

Tanácskozás a miniszterelnöknél.

Budapest, június 5. A Ház legközelebbi munkarendjének megállapításáról tanácskozott ma délelőtt Bethlen István gróf miniszterelnök, Szeitovszky Béla házelnök, Almásy L., a kormányzó ügyvezető alelnöke és Berky Gyula. — A házelnök parlamenti szobájában. A tanácskozásra később felhívták Pesthy Pál igazságügyminisztert is. A házelnök parlament szobájából először Pesthy Pál igazságügyminiszter távozott, aki kijelentette, hogy holnap délelőtt pártközi értekezlet lesz, amelyen azt a kérdést fogják megbeszélni, hogy a nyári szünet problémáját miképpen lehetne közmegnyugvásra megoldani.

Almásy László, a kormányzó ügyvezető alelnöke így nyilatkozott:

— A kormánypártban megvan a hajlandóság arra, hogy a nemzetgyűlés nyári vakációjának biztosítása érdekében a büntetőjogi novella és a fővárosi törvényjavaslat tárgyalását őszre halasszák. A három hónapos indennitást rövid időn belül keresztülfüggedik. A helyzet az, hogy ha az ellenzék nem járul hozzá a fővárosi törvényjavaslat tárgyalásának elhalasztásához, akkor a kormány esetleg nem lesz hajlandó elhalasztani a büntetőjogi novella tárgyalását, ami végeredményében azt jelentené, hogy a nemzetgyűlés az idén sem kap nyári vakációt, mert kétségtelen, hogy a két törvényjavaslat tárgyalása hosszú időt vesz igénybe.

Nagyfontosságú reformok a Mávnál.

Bürokráciától mentes szervezetre van szükség.

Budapest, jun. 5. A MÁV. üzleti politikája tekintetében nagyfontosságú reformok készülnek. Információk szerint Smith népszövetségi főbiztosnak is egyik legjelentősebb munkaprogramját képezi az államvasutak hathatós reformja. Kérdést intéztünk az államvasutak egyik alapos ismerőjéhez, aki a következőképpen nyilatkozott:

Az összeomlását követő súlyos politikai és gazdasági viszonyok a reformot parancsolólag követelik. A helyes üzletvitelnek pedig előfeltétele egy kereskedelmi szellemű, bürokráciától mentes szervezet. Kívánatos volna, hogy az államvasutak most készülő reformjának megalkotásánál már az előmunkálatoknál bevonassanak a külső szakembereket. Véleményem szerint ilyen fontos közgazdasági kérdésben egy külön ad hoc bizottság volna alakítandó, amelyben a hivatalos szakörökön kívül részt venne az arra hivatott vasuton kívül álló szakemberek és megfelelő képviselőket nyerne a nemzetgyűlés ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági bizottsága.

Tanácskozások a pénzügyminiszternél a szanálási akclóról

A pénzügyminiszter a londoni eredményről.

Budapest, jun. 5. A pénzügyminisztériumban állandóan folynak a tanácskozások a szanálási munka ügyével kapcsolatban. Ma délelőtt Kállay Tibor volt pénzügyminiszter kereste fel Korányi Frigyes pénzügyminisztert, aki a kora délutáni órákig tanácskozott a pénzügyi rekonstrukció egyes kérdéseiről. Ugyancsak ma keresték fel a pénzügyminisztert Papp Elek és Bernát István a Magyar Nemzeti Bank alelnökei, akikkel a pénzügyminiszter rövid ideig tanácskozott.

Budapest, jun. 5. Báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter magához hárta a bankvezéreket, az iparos képviselőket és közölte velük a londoni eredményt. Együttal bejelentette, hogy a belföld részéről is számít bizonyos minimális jegyzésre. A konferencia résztvevőinek további érdeklődésére leszögezte azt az álláspontját, hogy a bankoknak és az iparnak annyit kell jegyezniük, mint a legutóbbi valu-

Megoldatlan a francia kormányválság.

Herriot nem vállalja a kormányalakítást.

Párisból jelentik: Millerand pénteken fogadta Doumorguet, a szenátus elnökét, utána Painlevét, a kamara elnökét. Mindketten azt tanácsolták, hogy Herriotot bízza meg a kormányalakítással.

Páris, június 5. A Havas-froda jelentik: Herriot visszatartotta a kormányalakításra vonatkozó megbízatást.

Korányi ma terjeszti be az első arany költségvetést.

Megfelel a szanálási javaslat tételeinek.

Budapest, jun. 5. Beavatott forrásból arról értesülünk, hogy Korányi pénzügyminiszter pénteken beterjeszti az indennitást és ezzel egyidőben az első aranyköltségvetést is, amely félesztendő időtartamra szól. Az indennitásra azért van szükség, mert attól lehet tartani, hogy a költségvetés vitájának elnyúlása miatt az ország ex-lexbe kerülne.

A fél éves aranyköltségvetés, amelynek adatai még nemesmeretek, ezidőszent kinyomtatva is csak egyetlen példányban van. A pénzügyminiszterhez közelálló helyen azonban azt mondják, hogy ezek az adatok körülbelül megfelelnek a szanálási javaslatban kontemplált tételeknek és a deficit sem lépi túl azt a határt, amelyet az említett javaslat előírnyozott.

A büntetőnovella részletes tárgyalása.

Törvény a jogtalan igazoltatásról.

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága Platthy György elnöklése alatt ma délelőtt ülést tartott, amelyen a büntető novella részletes tárgyalását folytatták. Az ülésen Pesthy Pál is résztvevett.

A 22 ik szakaszai a személyes szabadság megsértésének tekintetében új bűncselekményt vettek fel a büntetőtörvénykönyvbe.

A személyes szabadság jogtalan korlátozására vonatkozó és btkv. 323. szakaszában körülírt tényállások közé felveszi a jogtalan igazoltatást is.

Wolff Károly, Ruppert Rezső és Hébelt Ede felszólalásai után Pesthy Pál igazságügyminiszter kijelentette, hogy a 323. szakasz rendelkezéseit elegendőnek tartja a személyes szabadság megvédésére.

Csak olyan módosítást kíván a mely a btkv.-ben meghatározott legmagasabb 3 hónapi fogház büntetést 6 hónapi fogház büntetésre emeljük fel.

A bizottság hozzájárult a 22. szakasz kihagyásához.

A tárgyalást június 11-én folytatják.

Egyek 232 hősi halottjának emléke.

Az Erzsébet szoborpályázat egyik nyertese alkotta az egyeki hősök emlékművét.

NNyolc évvel ezelőtt, — mikor még törvény is intézkedett kötelező erővel — kezdte meg Egyek község a mozgalmát, hogy a világháboruban elesett hősi fiainak emlékét megfelelő emlékművel örökítse meg. Ezenként eszközölt gyűjtéseket és a község, mint erkölcsi testület áldozatkészsége ezelőtt 2 évvel végre oly alapot teremtettek, hogy a tényleges kivitelhez hozzá lehetett fogni. Mintegy 160 métermázsza buza állott ekkor az akció céljára rendelkezésre, melyből körülbelül 120 mm. községi pótdadó alakjában, a többi pedig a közönség adakozásából lett biztosítva. Ekkor mindent meg is történt az egyezés az Erzsébet királyné szobor pályázat harmadik díjának nyertesével: Horváth Béla szobrászművésszel, fővárosi ipariskolai tanárral, valamint hazánk első kőfaragó telepének tulajdonosával: Seenger Béla, budapesti céggel, akinek birtokában van a harszti terméskőbánya is.

A tervezés és kivitelezés 140 métermázsza buzában lett megállapítva. — Maga a mű 420 cm. magas obeliszk, első oldalán egy 2 métert meghaladó relief, ruszicai márványból, melyen Krisztus alakja látható, amint a halál katonát karjaival felfogja. — Hátsó lapján ugyanezen anyagból az elesettek neveit tartalmazó tábla. Művészi szempontok érvényesülnek

minden tekintetben s szakértők véleménye szerint e tekintetben oly kiváló alkotás, hogy az eddig lelepleztettek között — hasonló kísérő viszonyokat tekintve — nincs.

Évszázadok minden megpróbáltatása lelen készült, hogy hirdesse annak a 232 névnek a dicsőségét, amely a táblára rá van vésvé, hogy bizonyítsa a község lakosságának nemes áldozatkészségét s hogy a kegyelet helye legyen hosszú időn keresztül. Ugy a művész, mint a kivitelező cég a lelket öntötte bele s prestisz kérdést csinált önmagára nézve egy a tervezés, mint a kivitelezés tekintetében s bár az árviszonyok alakulása miatt a két év előtt megalkudott összeg már aránytalanul csekélynek bizonyult a valóságos értékhez és a tényleges kiadáshoz képest, mégis a legnagyobb ambícióval végezték vállalt munkájukat, melyet mindketten e tekintetben eddig kifejtett munkásságuk superlatívusának tartanak.

Az emlékművet, mint már jelentettük, Pünkösöd első napján leplezik le Egyeken, szép ünnepség keretében, amelyen megjelenik József főherceg, Hadházy őispán, Ferjentsik vezérőrnagy.

Amerika nem ad élelmiszert kölcsönt Németországnak.

Budapest, június 5. A szenátus azt a javaslatot, mely szerint Németországnak élelmiszerek bevásárlására fordítandó 25 millió dolláros kölcsönt nyujtsanak, elutasította.

Izzadás ellen ANTISANOL
 kenőcs, elismert kitűnő hatású gyógyszer, készíti
BÁNÓ ANDOR
 „Arany Angyal” gyógyszerháza, Debreczen, Piac-utca és Szent Anna-utca sarok.
 Telefon szám: 4-53.
 Törvényesen védve

A miniszterelnök a nyári szünetről tárgyal.

Budapest, június 5. Bethlen István gróf miniszterelnök, Pesthy Pál igazságügyminiszter, Szcitovszky Béla a nemzetgyűlés elnöke, Máyer János a kormánypárt elnöke, Almásy László a kormánypárt ügyvezető alelnöke, Berky Gyula a nemzetgyűlés mai ülése folyamán az elnöki szobában megbeszélést tartottak a nemzetgyűlés nyári szünetről. A megbeszélés értelmében Szcitovszky Béla a nemzetgyűlés elnöke holnap pártközi értekezletet hív össze, amelynek tárgya a nemzetgyűlés nyári szünetének megállapítása lesz.

Nem fogadják el a kivándorlókat Amerikába.

Várják az amerikai kivándorlási törvényt.

Budapest, jun. 5. A belügyminiszterium kivándorlási ügyekkel foglalkozó ügyosztálya a következő felvilágosítást adta:

Eddig még semmilyen intézkedést a kivándorlási kvóta megállapítására nem tettek. Az amerikai konzulátustól még nem kaptunk arra vonatkozólag értesítést, hogy az új kivándorlási törvény törvényerőre emelkedett volna és így minden hivatalos közlés hiányában teljesen tájékozatlanok vagyunk afelől, hogy ez évben Amerika hány magyar kivándorlót fogad be.

A belügyminiszter utasította az állapánokat, hogy további jelentkezéseket ne fogadjanak el.

Cafolják az oláh államcsinyt.

Budapest, június 5. A római Stenini ügynökség Bukarestből kapott távirata megcafolja az államcsinyről világszerte megjelent híreket. Nem igaz, hogy Avarescu tábornok megbuktatta a Bratianu kormányt.

Budapest, június 5. A római román követségen azt a felvilágosítást adták, hogy a követség még tegnap reggel rendszeres távirawáltásban volt a Bratianu-kormányval, tehát nem adnak hieilt azoknak a kerülő uton jött állítólagos bukaresti híreknek, hogy Avarescu tábornok erőszakkal eltávolította a kormányt.

Seipel kancellár merénylőjét pénzelték.

Budapest, június 5. Tegnap éjjel visszaérkeztek Budapestre azok a detektívek, akiket három nappal ezelőtt a főkapitányság politikai osztálya Bécsbe küldött, hogy a Seipel kancellár ellen elkövetett merénylettel kapcsolatban segítségére legyenek a bécsi rendőrségnek. A detektívek átadták a rendőrség vezetőjének mindazokat az adatokat, amelyek az anarchista társaság leleplezéséhez közelebb viszik a nyomozás munkáját.

Megállapították, hogy a merénylő Bádénben valakitől nagyobb összeget kapott, amelynek egy részét a merénylet után megtalálták nála.

Debreczen a múlt hóban.

Kevés a bélyeg a trafikokban. — Jó buzatermés várható. — A közigazgatási bizottság ülése.

A városi törvényhatság közigazgatási bizottsága 5-én, csütörtök délután tartotta június havi rendes ülését. Elsőnek dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos számolt be a város május havi egészségügyi viszonyairól. Jelentését más helyen tárgyaljuk.

Lánczy Géza pénzügyigazgató a város május havi adózásáról terjesztette elő jelentését. Ezzel kapcsolatban Fejér Ferenc szóvá tette a trafikok helyzetét, akik nem tudják okmánybélyegekkel kellő mértékben ellátni a vásárló publikumot. Sokalja azokat az adminisztrációs utánjárásokat, melyeket a trafikoknak bélyegbeszerzés esetén minden egyes alkalommal meg kell tenniük. Lánczy szerint ennek oka első sorban a kistrafikok tökeszegénysége, mely miatt csak kisebb tételeket tudnak egyszerre beszerezni. A beszerzéssel járó adminisztrációs bajok csökkenni fognak a kezelés várható egyszerűsítésével, amikor a bélyegraktárak fogják maguk a számfelítést végezni.

A gazdasági főfelügyelő jelentésében elmondja, hogy az esős áprilist meleg, száraz május váltotta fel, a hó közepétől végéig valóságos nyári forróság uralkodott, csapadék nélkül. A hó folyamán a tengeri, a tarmányrépa, csalamádé vetése a hó

első felében befejezést nyert, jót keltek, eleinte szépen fejlődtek, de később a nagy szárazság miatt, különösen a homokon lankadni kezdtek. A tavaszi vetéseknek még mindig esőre volna szükségük.

Az őszi kalászosok szépen fejlődtek, a rozs közepes, a buza a közepesnél jobb termést ígér. — A buza most kalászol, borongós, enyhe időre volna szükségük. A lucerna első kaszálása jó eredménnyel járt. A legelőkön a jószág még elegendő táplálékot talál. A kerti vetemények szintén esőt kívánnak.

Sághy Lajos, rendőrfőtanácsos a közrendészeti ügyekről referált. Bűnügy 386 fordult elő. Ebből 104 lopás. Négy öngyilkossági kísérlet halállal végződött. Kihágás 518 fordult elő. Huszonnégy gyűlés tartására kértek engedélyt, meg is kapták. A királyi ügyési jelentés utánazállategészségügyi főfelügyelő terjesztette elő jelentését. Kiseb mértékben lépfene, takonykór, juhruhók, srtésorbánc s sertéspestis megbetegedések fordultak elő. Az állatvásárok forgalma erősen csökkent. Különösen szembejövő volt a szarvasmarha és lovak forgalmánál.

A jelentéseket a bizottság elfogadta.

Egy szakaszvezetőt halálragazoltak a megvadult lovak a Petőfi-téren.

A fával rakott szekér bakjáról esett a lovak közé. — Varjas Sándor tüzér szakaszvezető állapota reménytelen.

Tegnap, késő délután, borzalmas szerencsétlenség játszódott le a Petőfi-tér előtt, a vasuti indóház közelében. Varjas Sándor, 28 éves, tüzér szakaszvezető, tüzfával terhelt szekeret hajtott. Rendben jött a katoná a tüzfával, de a vasuti állomás közelében a nagy forgalomban, nyüzsgés-mozgásban lovak megbokrosodtak és vad irammal ragadták maguk után a szekeret. A katoná a hajtósúly segítségével akarta megfékezni a két megvadult lovat, de terve nem sikerült, mert amint a bakon felállott és a gyeplőt rövidebbre fogta, a szekér egy zökkenőnél olyan hevesen ütközött össze a járdával, hogy Varjas Sándor egyensúlyt veszítve széles ívben a megvadult lovak közé bukkott.

A lovak még inkább megvadultak és a szerencsétlen katonát valóság-

gal összetiporták, félholtra gázolták, miközben a szekeret is tovább vontatták, hogy annak kerekéi keresztülmentek a szakaszvezető testén.

Hamarosan óriási tömeg verődött össze a borzalmas látványra, de senki sem tudott segíteni, mert a lovakat megközelíteni szinte lehetetlen volt. Végre a rendőr egy férfi segítségével megfékezte a megvadult lovakat és sikerült a szekér alul kimenteni a szerencsétlen katonát.

A mentők rövidesen megérkeztek és első segélyben részesítették a szakaszvezetőt, akit ezután súlyos sebével a Vilmos huszárlaktanya kórházába szállították. Késő éjszaka Varjas Sándor állapota egyre súlyosabbra fordult. Zuzódásain és súlyos sebein kívül a belső vérzés miatt felgyógyulására alig lehet remény.

Az első cserkésztábor Debreczenben.

Tiszántulon a cserkész-eszme mintegy három éve tett nagyobb hódítást, kizökkentve az alföld egyformaságához szokott lelkeket az élet hétköznapiaságából. Ezen idő alatt alakultak nagyobb számban a tiszántuli cserkészcsapatok, élükön önzetlenül, lemondani tudó, a nemes emberieirt lelkesedő vezetőikkel. Pünkösdi vigiliáján lépnek csendes munkájukkal a nagy közönség elé. Három éve már, hogy vigiliálnak és ki tudja még mennyi ideig fognak örködni az önző társadalmi törekvések között, hogy közéje varázsolják a megértő, a szépeirt, jóieirt lelkesedni tudó polgárt, Istenét és hazáját szeretve, félve tisztelő magyart. Ki tudja mennyi ideig kell hinteniök a konkolymentes magot és várniök még a szebb magyar jövőt? Pünkösdi vigiliájának délelőttjén nyílik meg a sok-sok fáradságos órának termése: a cserkészek első kiállítása a református főgimnázium második emeleti rajztermében. A lázas munka gyengébb vagy finomabb kiállítási tárgyai hirdetik majd,

részben bájosan naiv és egyszerűen gyermeki formában a tiszta lélek „jó munkáját”, részben olyan szárnybontással, amely szép reményekre jogosít. Ugyancsak pünkösdi szombatjának délutánján három órakor kezdődik a két napos kerületi cserkésztábor életének első jelentős fázisa a táboriítés. Amidőn elindulnak a helybeli csapatok a vidékiek számára — akik mintegy ötszázan lesznek — Nagverdön a sátorváltást elkészíteni. Igazán látványos kép tárul a nagy közönség elé a sátorverés versenyén, mert itt látja meg igazán a valódi cserkészmunkát, kifiséget és ügyességet. A kerületi csapatok — bár ez/ lényeges anyagi kiadással jár részükre — igen tisztos számban ígyekeznek megjelenni a Tiszántul metropolisának ezen első cserkésztáborozásán. Vasárnap délelőtt a csapatok táborba szállása történik meg, míg délután a legváltozatosabb cserkésztáborok kerülnek bemutatásra s így a nagyközönség bepillantást nyerhet a cserkésztábori élet mélységébe és felemelő

együttességébe. — Nem katonásdi, nem sport ez, hanem az ép lélek nevelése ép testben.

A tábori játék délután három órakor veszi kezdetét, melyet felvált a táboriítés, a cserkésztábori élet legfenségesebb momentuma. — Szinte indiszkrét szemlélődés lesz az, amit a szerényen befelé élők életéből elleshet a nagyközönség, ha nem csupán divatot, szcenikail külsőséget, és csak szép jeleneteket, képet lát, de el is tud mélyedni ezek jelentőségében. — A részletes programot a szombati számunkban fogjuk közölni.

Olasz és Jugoszláv ellentét Albánia miatt.

Budapest, június 5. — A belgrádi sajtó egy olasz hadihajónak Durazóban való megjelenésével foglalkozik. A Politika így ír:

Az olasz kormány orgánumai utján kijelentette, hogy nem fog beavatkozni az albán polgárháborúba, mégis megszegte ezt a nyilatkozatát. Hadihajót küldött Durazóba, amely által lehetőséget adott a fölkelőknek arra, hogy higgyenek az Olaszország felől jövő segítségben. A felkelő vezérek egyébiránt már kiemelték az albán nemzethez intézett kiáltványukban s az olasz lapok számára tett kijelentéseikben, hogy a felkelők vezérei többnyire az olaszok tanítványai.

Budapest, június 5. Az albán helyzettel kapcsolatban Anglia, Franciaország, Olaszország és az Egyesült Államok itteni követei meglátogatták a külügyminisztert, illetve annak helyettesét. A követeknek adott információ a Politika szerint nagyjában a következő:

A jugoszláv kormány úgy véli, — hogy Albániában minden idegen intervenció fölösleges és ellenzi, hogy az albán ügybe bármely oldalról is beavatkozzanak. (MTI)

A kisántant újra konferenciázik Magyarországról.

Budapest, június 5. A Prager Presse beavatott forrásból vett értesülése szerint a kisántant prágai értekezlete július 6. és 10. között lesz, melynek programján a következő pontok szerepelnek.

Eszmeesere a nemzetközi politika valamennyi aktuális kérdéséről. Középeurópai kérdések, Magyarország és Ausztria szanalása, a kisántant viszonya Oroszországhoz és a nyugati hatalmakhoz, a kisántant tagjainak politikai és gazdasági együttműködése és népszövetségi folyóügyek.

A konferencián Románia részéről Dues külügyminiszter, Jugoszlávia részéről Ninesics külügyminiszter vesz részt.

Halálos ugrás a repülőgépről.

Budapest, jun. 5. A londoni nevég követ fia, Vogt ejtőernyővel leugrott egy nagy magasságból lebegő repülőgépről. Az ejtőernyő készüléke azonban nem működött, Vogt a vízbezuhanat és szörnyethalt.

URAK ÉS TISZTURARI!
Százereket takaríthatnak meg, ha elegáns ruhászkütségűtöket PISKOLTY uri- és egyénruhaszabó üzletében, Kossuth-utca 58. alatt rendelik meg. Szövelek, egyen és iskolai sapkák, katonai cikkek raktára. Elsőrendű munka. Szolid árak.

Hirdessen a „Debreczen”-ben!

FEHÉRNEMÜER
Férfiak közt 3:00
Készít és ártul szerint
HERMANN és FRIEDMANN
Piac-u. 10. sz.
Előkövet szemben.

Olvassa a Debreczent

Hirek

PADOK A NAGYERDŐN.

Sok mindenre kell gondolnia a városi tanácsnak, mert panasz van benne, kritika pedig unos-untig. — Egyik polgártársnak eszébe jut, hogy tirthetetlené kezd lenni a forró hőség, a tanácsot hibáztatja, miért nem szerez vizet az utcák locsolására. Pedig ugyan kinek mi köze ahhoz, ha a hőségtől felolvad az aszfalt. Majd jön a tél, olyan hideg lesz akkor, hogy szívesen visszagondolunk még a kánikulára. A kutyák elszaporodása miatt is panasszal vannak az izgága polgárok. Sok a csavargó kutya és sines sintér, aki összefogdossa őket. Éjszaka valóságos csordák verődnek össze a köbor kutyákból és nekítámadnak a gyankatlan járkálókra. Hát hibás ebben a tanács? Ugyan mi köze ehhez a nemes szenátusnak. Konstantinápoly nagyobb város mit Debreczen, mégsem pusztítják e derék ebeket.

Hogy a tanácsot mennyi sok felesleges hiábavalósággal zaklatják a ráérők, azt a legutóbbi eset is igazolja, midőn egyik érdemes városi padok kihelyezését kérte a Nagyerdőre. mert az ott tartózkodás ülés nélkül fárasztó. Joggal kérdezhetné volna akárki a tanácsban, hogy — már aztán mire való az a pad az erdőben. Aki elfárad, üljön a fűbe, vagy ha az derogál, hát siessen haza, hozzon ki egy széket és üljön le. Vagy pedig ne menjen ki az erdőbe. Dehát nem szólt senki semmit. Azután teltek a napok, a hetek, míg egyszer végigvágott a városi hős szentációhídnál néma folyosón a döböntő hír: Ötven padot készítettünk el a Nagyerdőre. A padok kényelmes, jó béképadok lesznek, ülni is lehet rajta, fizetni sem kell érte. Legalább is nappal. Mert hogy a padok éjszakai lefoglalása díjmentes lehessen, az ellen bizonyára tiltakozni fognak az összes szállodák. Mert ha ilyen kényelmesen rendezik be a kies Nagyerdőt, a lakásnélküliek ott ülnek sátrat, illetve sátor hiányában — csak padot.

Ilyen kilátások után azt várjuk, hogy egyik buzgó városi legközelebb arról interpelláljon a tanácsoshoz, hogy ugyan minek csináltatták meg a padokat. Mert Debreczenben minden újítás nagy ellenzékkel találkozik.

— Emléktábla a hadifogoly temetőbe. Egy felsőbb rendű értelmében az orosz hadifoglyok temetőbe felirásos táblákat kell felállítani. A városi tanács tegnapi ülésén tudomásul vette, hogy a vegyes dandárparancsnokság építési osztálya fogja elkészíteni és felállítani a Debreczenben elhalt orosz hadifoglyok temetőjébe a felirásos emléktáblát.

— Évzáró ünnepélyek a városi óvodáknál és a menedékháznál. Az idei évzáró ünnepélyek sorrendjét a városi óvodáknál és menedékháznál az óvodai felügyelő bizottság ülésén a következőképpen állapította meg: Junius 10. (kedd) d. e. 10 órakor Eötvös-utcai óvoda, elnök Uray Sándor. Délután 4 órakor Sziv-utcai óvoda, elnök Juhász József. Junius 11. (szerda) d. e. 10 órakor József kir. herceg-u. óvoda, elnök dr. Csűrös Ferenc. Délután 4 órakor Csapókeri menedékház, elnök: Juhász József. Junius 12. (csütörtök) d. e. 10 órakor Timár-utcai óvoda, elnök Sztankay F. Béla. Délután 4 órakor Homokkeri menedékház, elnök dr. Csűrös Ferenc. Junius 13. (péntek) délután 4 órakor Mester-utcai óvoda, elnök dr. Csűrös Ferenc. A vizsgákat követő napokon beiratás a következő tanévről. Az egy hónapi nyári szünetet július hó 1-31-ig állapította meg az óvodai felügyelő-bizottság.

Mélyreható szociális bajok vannak Debreczenben.

Dr. Tüdös tiszti főorvos jelentése a folyton rosszabbodó egészségügyi viszonyokról.

Dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos a közigazgatási bizottságnak csütörtök délután tartott ülésén terjesztette elő szokásos jelentését a városnak május havi egészségügyi állapotáról. A lakosság szaporodása az áprilisi havi eredményhez javulást mutat, a halálozás kevesbedett, így a természetes szaporodás száma 21. — Ezt a javulást azonban más jelenségek ellensúlyozták.

A hevenyfertőző betegségek közül május hónapban a következő számok szert fordultak elő megbetegedések: ronesoló toroklob 7, vörheny 8, kanyaró 15, szamárhurut 10, hasihogymáz 10, vérhas 2, gyermekági láz 3 esetben. Halálal végződött 2 vörheny, 1 szamárhurut, 1 hasihogymáz és egy gyermekági lázas megbetegedés. Mindez nem volna sok, de figyelemeltő az a körülmény, hogy már április hónapban 10 hasihogymáz megbetegedés történt, ami feltűnő, mert nálunk a nyár végéig nem szokott ilyen arányokban jelentkezni. Nagy volt a száma a halvaszületéseknek és vetéléseknek (53), a tör-

vénytelen születéseknek (25), a gyermekkoros eseteknek (59). Mindenek a folyton rosszabbodó állapotot jelező adatok arra mutatnak, hogy városunkban mélyen járó szociális bajoknak kell lenni, mert az egészségügyi viszonyok mindig a szociális viszonyok szerint igazodnak.

A jelentés elmondja továbbá, hogy a vizsgálatok víze sokszor zavaros, de fertőzéstől mentes volt. Az elromlott közutak rendbehozása megkezdődött, de lassan halad. Az utcai szemetet késedelmesen hordják ki.

A számszerű adatok ezek: született ref. 89 fiú, 73 leány; róm kath 23 fiú, 24 leány; gör. kath. 5 fiú; ág. ev. 1 leány. Meghalt ref. 79 férfi, 71 nő; róm. kath. 15 férfi, 14 nő; gör. kath. 9 férfi, 6 nő; izr. 5 férfi, 5 nő; összes születés tehát 125 fiú, 103 leány, halálozás 109 férfi, 98 nő. Szaporodás 21. A születések 20 százaléka törvénytelen volt. Házasságot kötött 67 pár; ebből ref. 35, róm. kath. 3, izr. 9, vegyes 20. A mentők 349 esetben vették igénybe; hatóságok részéről 848, magánfelek részéről 150 esetben.

A piarista főgimnázium végzett növendékeinek hatvan százaléka jeles és jó érett.

A debreceni kegyes tanítórendi piarista főgimnáziumban, mint ismeretes, június 24-én kezdődtek el az érettségi vizsgálatok. A vizsgálatok elnöke alatt a vizsgálatok három nap folytak és tegnap fejeződtek be. Az eredmény kihirdetése tegnap délután ment végbe, amikor is Ady Lajos tankerületi kir. főigazgató lelkes beszédet intézett az ifjusághoz, majd köszöntötte az intézet tanári karát, mert első sorban a tanári karnak érdeme, hogy béke-nívójú eredményt értek el a vizsgálaton.

A debreceni piarista főgimnázium egyike az ország legkiválóbb középiskoláinak és méltán kérhet részt magának abból a jóhírnévből, mely Debreczen, mint az iskolák városát övezi. A jelenlegi igazgató: Hogyor József kezében pedig egy széles látókörű, magas kvalitású tanfőnök van az intézet vezetése és az irányítása mellett, távol minden divatos jelszavaktól, egyes-egyedül a komoly tanítás, az életre való előkészítés szeretetteljes munkája folyik az intézet falai között igazi hazafias és keresztény szellemben, abban a szellemben, mely a piaristák évszázados, nemes veretű tradíciója. Ezt példázza az ez évi egyszerű eredmény is, mely a következő:

Jelosen érettek:
Bakó Sándor, Fehér Teréz, Horvát Olivér, Liebhardt Richard, Széll László, Kovács Gábor.

Jól érettek:
Adamosik Ferenc, Berkes Róza, Berkes Theodora, Csiki Mészáros Tibor, Fernbach Aranka, Grünberger Ilona, Győrey István, Hanák Pál, Imrik Mária, Kuhn György, Lantos György, Lusztig Sándor, Papp Ilona, Rózsa Imre és Végh Imre.

Érettek:
Cséka Sándor, Erdős Imre, Karácsonyi Agoston, Izvály János, Kőrödy István, Pongrácz Kálmán, Ungár István, Somlyódy Ferenc.
A kihirdetés után Hogyor József, főgimnáziumi igazgató lelkes buzdító beszédet intézett a szárnyakra kelő ifjusághoz, majd megköszönte Ady Lajos tank. kir. főigazgatónak az intézet és az ifjuság iránt tett kitüntetett mindenkorai jóindulatát és ezzel a lélekemelő ünnepély véget ért. Az érettségi bizonyítványokat a római kath. főgimnázium igazgatóságának ma délelőtt osztja ki.

Kifutó fehérneműk Frank Edénál.

6000 korona
egy kád, vagy gőzfürdő és 3000 korona tükörfürdő személyenként a BELVÁROSI GŐZ- és KÁDFÜRDŐBEN, PÁSTI-UTCA 8.
Figyelmes kiszolgálás. Nyitva reggel 7-től este 8-ig.

Elcserélném

Károly Ferenc József-ut 58. sz. alatt levő

4 szoba, fürdőszobával, s szobának használható dupla ablak és ajtóval ellátott nagy zárt verendával, parkirozott udvarral, azonkívül nagy gazdasági udvarral, istállóval, cselédlakással ellátott lakóházat a város belterületén levő 5-6 szobás lakással. Folyó évben még a lakáshoz tartozó 6000 négyzetméter gyümölcsös és szőlővel, valamint konyhai veteményekkel, lucernával és zabszalkákkal bevetett területet is átadnám a folyó évi termésrel együtt.

A lakásom 1917-ik évi bére 800 korona.

Tudakozódni lehet: 505. telefonszám alatt.

Mindkét kezét levágta a mozdony.

Felmentett mozdonyvezető.
Rég hozódó ügyben hozott ma ítéletet a debreczeni törvényszék Koháry tanácsa, még pedig, tekintettel arra, hogy bírói szemlére volt szükség, ezáltal mindjárt a szerencsétlenség színhelyén, az állomáson, 1921-ben történt, hogy egyik mozdonyvezető felesége, Nagy Sándorné, ebédet vitt az urának. A mozdonyon tartózkodó Nagy Sándor felvette a mozdonyra feleségét, de mivel hirtelen csúszópédés állott be, figyelmeztette, hogy szálljon le. Az asszony leszállás közben oly szerencsétlenül esett a sínek közé, hogy az éppen ott tolató Kiss József mozdonya két keze fején keresztül ment. A helyszíni szemlét a szakértő megállapította, hogy Kiset nem terheli gondatlanság, mire a bíróság a vad és annak minden következményeival felmentette.

— **Kiadó a város Tornyo** nevű birtoka. A városnak 730 holdas Pallagon fekvő Tornyo nevű birtokából az addigi bérliő Udvardy János kilépett. A város szabadszolgálat fogja bérbeadni a birtokot. A bérbevenni szándékozók bővebb felvilágosítást a városi gazdasági igazosztályban kaphatnak.

— **A tanyai vizsgák sorrendje.**
A Debreczen környéki tanyai (alkalmi) iskoláknál az 1924. évben a következő sorrendben tartatnak meg a vizsgák: Junius 21. (szombat) Bánk délelőtt 9 órakor, elnök dr. Csűrös Ferenc. Pucz délután 4 órakor elnök dr. Csűrös Ferenc. Junius 22. (vasárnap) Ebes délelőtt 9 órakor, elnök dr. Csűrös Ferenc. Szepes délután 4 órakor, elnök dr. Csűrös Ferenc. Kőszeg délelőtt 9 órakor, elnök dr. Csűrös Ferenc. Nagycseré délelőtt 9 órakor, elnök Juhász József. Haláp délután 3 órakor, elnök Juhász József. Junius 23. (hétfő) Hegyes délelőtt 9 órakor, elnök Uray Sándor. Ety délután 4 órakor, elnök Uray Sándor. Junius 24. (kedd) Belsőházi délelőtt 9 órakor, elnök Ety József. Ohatték délután 3 órakor, elnök Ety József. Felsőházi délelőtt 9 órakor, elnök Uray Sándor. Junius 25. (szerda) Mags délelőtt 9 órakor, elnök dr. Csűrös Ferenc. Öndöd I. délután 4 órakor, elnök dr. Csűrös Ferenc. Junius 26. (csütörtök) Öndöd II. délelőtt 9 órakor, elnök Ety József. A rendes beíratásokat a vizsgát követő öt napra tartják a gondnokok, úgy, hogy a beíratás a vizsga napján minden iskolánál megtörténjen július 2-ig be legyenek fejezve. A pótblíratásokat idején minden iskolánál, év szeptember hó 1-5 napjára tartják a gondnokok.

— **Felmentték a jégárát.** A városi tanács tegnapi ülésén a közvéleményi igazgató előterjesztésére felemelte a jég árát. A felemelt árak szerint egy tábla jég házhoz szállítva 5000, a helyszínen, a közvágóhídon átvéve 4500 koronába kerül. Nagyban, 12 táblán felül a közvágóhídon az egységár 4200 korona.

— **Nyilvános köszönet.** A ref. főgimnázium 172. sz. „Erő” cserkészcsapatnak a zászlókat adományozók kivül a következők juttattak adományokat: Török Barna 200.000, Varjassy Istváné 100.000, dr. Galánffy Jánosné 100.000, Vörb Lajosné 100.000, Balogh Istváné 100.000, Szabó és Zengewald 30.000, Balogh Péterné 25.000, Plikó Józsefné 25.000, Kovács József 20.000, Kövesdy Imre 20.000, Mentze Henrik 10.000, Somossy László 10.000, Kontsek Géza 10.000, Kontsek Kornél 10.000 kor. Hálás köszönetet ez-után fejezi ki a ref. főgimnázium igazgatósága.

— **Jón János vitéz, hazafias mozi-szkecs személyes szereplőkkel.** Jön!

— **Fodrászületek zárórája az ünnepek alatt.** Tisztelettel értesítjük m. t. vendégeinket, hogy a pünkösdünnep alatt a belvárosban levő fodrászületek Pünkösd első napján zárva maradnak, míg 9-én, másnap reggeltől délig tartatnak nyitva. — A külsőségi üzletek pedig 8-án délig nyitva és 9-én egésznap zárva maradnak. Tisztelettel Fodrászmesterek.

A testnevelési bizottság munkába kezdett.

A városi törvényhatóság testnevelési bizottsága szerdán délután tartotta alakuló gyűlését dr. Magoss György elnöklése alatt. A bizottság hat tagját a törvényhatósági közgyűlés választotta, hat tagját az országos testnevelési bizottság nevezte ki, míg egyes tagok hivatali állásuk révén foglalnak helyet a bizottságban. Elnökhelyettes Ády Lajos tanker. főigazgató, — pénztáros Májerszky Béla, jegyző dr. Kupinszky Sándor lett.

A gyűlésen Beczner József testnevelési felügyelő számolt be az addigi tevékenységről. Első feladat a testnevelésre kötelezettek pontos órskönyvének összeállítása. Ezt a munkát a városi VI. tanácsi ügyosztály végzi. Szeptember 1-re belesz fejezve. Azután kerül sor a testnevelésre kötelezettek rendszeres megszervezésére. A bizottság kiadásai fedezésére a várostól fog kérni 12 millió koronát.

— **A hentések és mészárosok szakosztálya** e hé 6-án, pénteken este 7 órakor együttes ülést tart. Tárgy: Vasárnapi munkaszünet, járlatkezelési sérelmek, vásárpénztár ügyében javaslat, tagsági díjak, forgalmi adó. Pontos megjelenést kér az elnökség.

— **A tisztviselő szövetek kiosztása.** Hosszu huza-vona után végre megkezdődik a tisztviselő ruhaszövet kiosztása. Értesülésünk szerint minden tisztviselő, aki szövet illetményét megkapta, Szepeanov kiváló szabómesterhez siet, akinek műhelye Darabos-utca 44. sz. alatt van s hol a legolcsóbban kiváló kiállításban készülnek a tisztviselőruhák.

— **Jón János vitéz, hazafias mozi-szekecs személyes szereplőkkel.** Jón!

— **A korzó szépe a Színházi Élet legújabb pályázata** izgalomban tartja a vidéki városok közönségét. Mindenholnan ezrével érkeznek a Színházi Élet szerkesztőségébe a szavazatok, amelyek alapján eldönti a közönség, hogy kik az ország legjobb hölgyei. Ince Sándor népszerű heilapja carabmellekétül ebben a számban a Budai Színház ujdonságának Jókai Hevesi Szegény gazdagokjának teljes szövegét közli, a párisi futball olimpiás eddigi eredményeiről szenzációs képeket és riportokat, az Operaház nagy zenéi eseményének a Parsifálnak és a Fővárosi Operett Színház ujdonságának a Szegény Jonathonnak részletes ismeretét képekben és szövegben. Hevesi Sándor, Hubay Jenő, Szász Zoltán, Gergely István, Stella Adorján, Zsolnay Andor cikkei, rengeteg kép, tréfa, ötlet, divat, sport, képzőművészet és gazdag mozirovat teszik élénkkel az új számat, amelynek ára 6000 korona, negyedévi előfizetés 60,000 korona. Kiadóhivatal Budapest Erzsébet-körút 29.

— **Hirdetmény a szénkénegről.** A városi Tanács m. kir. földmiv. ügyügyi Miniszter urnak 61600—924. VIII. sz. körendelete alapján értesíti a város területén levő bizonmányi szénkénegről raktárak kezelősegeit, valamint az érdekelt szőlőbirtokosokat, hogy a Magyar Szénkénegyár R.-T. balatonedericsi gyártelepre a f. év tavaszán teljes üzembe lépett s már jelenleg is számottevő készlettel rendelkezik. A szénkénegr eladását a Magyar Gazdák Szövetekezete (Budapest V., Alkotmány-u. 29.) intézi. Rendések közvetlenül oda intézendők Földmiv. ügyügyi miniszter urnak e tárgyban kiadott körendelete a városháza hirdető tábláján van kifüggesztve. Városi Tanács.

— **Véres kardpárbaj.** Szerdán délután véres kardpárbaj folyt le Vecsey Andor debreczeni földbirtokos és Fráter Tibor gazdász között. A párbajban úgy Fráter Tibor, mint Vecsey Andor megsebesült.

Megszűnik az ingyen iskolai népoktatás.

A közigazgatási bizottság nagy megütközéssel tárgyalta a rendeletet.

A közigazgatási bizottság esütörtökön tartott ülésén számolt be Vasady Lajos kir. tanfelügyelő a kormányhoz az iskolai népoktatás terén tervezett nagy horderejű intézkedéséről. A kormány ugyanis hivatkozással arra a nemzetgyűlési felhatalmazásra, melyet az állam pénzügyi egyensúlyának helyrehozására kapott, megfogja szüntetni az ingyen iskolai népoktatást és újra bevezeti a tandíjas rendszert.

A rendelet bő indokolással fejti ki az állam kényserü anyagi helyzetét, melyben az állam kasszája nem képes továbbviselni az ingyenes népoktatással járó súlyos kiadásokat. Eltekintve az állami népokiskoláktól a felekezeti iskoláknak is tetemes summát juttatott évente az elmaradt tandíj kárpótlása fejében. Ezeket most kénytelen az állam a közönségre háritani, ami az államkassza tehermentesítése mellett módot fog nyújtani arra is, hogy az iskola fenntartók tisztességes megélhetést biztosítsanak az oktatászemélyzetnek.

Az indokolás szerint az analfabétizmus és az iskolakerülés más tényezőkre vezethető vissza és nem várható a tandíjrendszer mellett annak növekedése. Erre vonatkozólag a külföldi államokra hivatkozik.

A tervezet szerint már az 1924—25. iskolai tanév a tandíjas rendszerben fog megindulni. A tandíj aranykoronákban van megállapítva, a minimum 4, a maximum 15 aranykorona. A beíratási díj 50 fil-

lér arany valutában. A vagyonatlan szülők, azok között is elsősorban a közalkalmazottak és hadiözegek gyermekei, valamint a hadiárvaik tandíjmentességben részesülnek. A gazdasági népokiskolák teljesen ingyenesek maradnak.

A rendeletet, mely Eötvös báró európai hírvé alkotását zuzza össze, nagy konsternációval fogadta a bizottság. Steinfeld István szerint közoktatásunk eddig is sok kívánivalót hagyott hátra, ez az intézkedés pedig valóságban a romlás útjára viszi. — Dr. Magoss György polgármester szerint a bizottságnak ki kell fejeznie a kormánytól súlyos aggodalmait.

Dr. Vásáry tanácsnok hosszabb felszólalásban fejtegeti, hogy a pénzügyi szanalás rossz utra téved akkor, ha az államkassza tehertereleit a magánkasszára háritja át. — Az állam költségvetése csökkenhet ezáltal, de a nemzeti kultúra költségvetése singli meg.

Dr. Fejér Ferenc ügyvéd hozzászólása után dr. Baltazár Dezső püspök precizizotta azt a felfogást, a melyet a közigazgatási bizottságnak el kell foglalnia. Szerinte sem a törvényesség bírálatába, sem tiltakozó állásfoglalásba nem mehet bele a bizottság, egyedül az elhangzott érvek felsorakoztatásával súlyos aggodalmának adhat kifejezést.

A bizottság így határozott. Fel fog írni a kormányhoz és reámutat a fenyegető kulturális veszedelemre.

A „vízórán belül“ a házigazda köteles javíttatni a vízvezetékét.

Rímanóczy Béla levele egy házigazda panaszos levelére.

A „Debreczen“ legutóbbi számából egy házigazda panaszos levelet írt, amelyben a világitási vállalat vízmiósztyálynak azt az eljárását sérelmezi, hogy a télen elromlott vízvezetékén kiszivárgó vizet a vállalat 2000 koronás egységárral szám lázta. A panaszos levélre az alábbi nyilatkozattal fordul a „Debreczenhez“ Rímanóczy Béla, a vízművek igazgatója:

F. hó 5-iki b. lapjukban „Miért kell megfizetni a vízvezetékéből elfolyó vizet“ cím alatt Több házigazda nevében egy előfizető, aki nek hónapok óta nem javítják ki a vízvezetékét“ aláírással egy olyan tartalma cikk jelent meg, mely bár senkit sem fog kétségben hagyni atelől, hogy az illető házigazda nagy tévedésben van, mégis mivel lehet, hogy helytelen megállapítása követőkre találat, szükségesnek tartjuk a vízfogyasztó közönséget a következőkről felvilágosítani:

Az ugynevezett magánvízvezeteki berendezést, tehát a berendezésnek azon részét, mely a vízmérő órától betelé (nem az utca felé) terjed mindenkör a háztulajdonos részéről és saját költségén jókarban tartandó. Ha tehát a magánberendezésen csőrepedés vagy egyéb okból a víz használatlanul elfolyik, a hibás részt a tulajdonos köteles azonnal rendeztatni, mert ellenesetben nemcsak meg kell fizetnie az így kárba ment vizet, de mivel

a vizet nem a takarékoság szemelőtt tartásával használja, a vízvezeteki szabályrendelet 85. paragrafusában foglaltak értelmében kárhágást követ el és bírság alá esik.

Ebből folyólag a „több házigazda nevében“ nyilatkozó urat saját, de különösen a köz érdekében arra hívjuk fel, hogy siessen vízvezeteki berendezésének hiányait gyorsan rendbe hoztatni az előbb említett két okból is.

Egyebekben esodálkozunk azon, hogy amikor ma-holnap már a rádió telephon is rendelkezésünkre fog állani, az igen tisztelt cikkirő ur ahelyett, hogy ügyes-bajos dolgaival telephonon tölünk kérne közvetlenül utbaigazítást, a drága nyomdafestékhez folyamodik és egyszeri kapásból olyan dolgokról beszél „közérdekből“, amelyek a közfelfogás megtevesztésére alkalmasak és egyidejűleg, amikor saját igazát akarja velünk szemben megvédeni, tulajdonképen saját súlyos mulasztásáról rántja le a leplet.

Fentiek közléséért fogadja Szerkesztő ur köszönetemet

és maradok kiváló tisztelettel
Debreczen sz. kir. város
Világitási Vállalatának
Vízmió-osztálya.
Rímanóczy Béla,
igazgató.

Jónás Mór emléke a Kereskedelmi Csarnokban.

Jónás Mór, az Anker biztosító-társaság debreceni vezetője a társadalmi életben is közszerepetnek és közbecsülésnek örvendett. Ennek köszönhető, hogy a Kereskedelmi Csarnok több mint két évtizedig reáruházta az ellenőri tisztet, melyet az elhunyt példás gondossággal látott el. Halála alkalmából a Kereskedelmi Csarnok rendkívüli választmányi ülést tartott, amelyen dr. Hegedüs Jenő elnök méltatta Jónás Mór érdemeit. Ezeknek elismerésül és megörökítésére a csarnok választmánya nagyobb küldöttséggel jelent meg a temetésen, részvételt nyújtott az özvegyhez, és egy millió koronával Jónás Mór nevét viselő emlékalapítványt létesített, amelynek közelebbi kulturális rendezése később fog megállapittatni.

— **Gyékény értékesítés.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdákat, hogy mindazok kik f. évi július augusztusban aratható gyékényes területtel rendelkeznek és gyékényük értékesítésénél a kerületi mezőgazdasági Kamara támogatását igénybe venni kívánják, válasszék borított csatolása mellett forduljanak a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara-hoz, (Debreczen, Piac-utca 9.) közölte azon minimális árgényt, mely mellett az értékesítést kívánják, valamint hozzávetőlegesen a várható gyékény mennyiségét. Tájékoztatóul megjegyezzük, hogy az átvett légszáraz állapotban, vasutállomáson vagonba rakva fog eszközöztetni, márt is a bejelentésben az átvétel helyéül szolgáló vasutállomás is feltüntetendő és az árak így számíttandók.

— **Jón János vitéz, hazafias mozi-szekecs személyes szereplőkkel.** Jón!

— **Zsebmeiszót fogtak ismét.**

— **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, régi tükrök újjáöntése** Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv utca 14/15. Telefon 35—6.

Színház

A Csokonai-színház műsora:
Junius 6. Hárem. Bemutató. Vigjáték. A bérlet.

A színházi iroda jelentései:

Bemutatója van ma pénteken A bérletben Vajda Ernő francia vígjátékának a „Hárem“-nek. A darab ugyan nem úgy nevezett pjos szinlupos, de azért az igazgatóság mégis figyelmzetteli a közönséget, hogy a serülő ifjúságot nem ajánlatos a darab előadásához elhozni.

Kétségkívül a legnépszerűbb és legkedveltebb színész ma Rózsahegyí Kálmán a Nemzeti-színház illusztris művésze, aki kedden „A vén gazember“, szerdán „Sát a nap“ legnagyobb sikrű két magyar darabban vendégszerepel a Csokonai-színházban. Jegyek már válthatók.

Mozgósínházak jelentései:

Urdnig.
Sanghoi grisett, 7 leivonásos pazar kiállítás remekmű. Kisérő dr. Golya bácsi burleszk, Harold Lloydal.

Vigszínház-mozgó.
Vig esték. csupa „ő“ burleszkekkel összeállítva: „ő“ gyereket akar, Mafarofulo, Repülő csoda, Kiszagda. Árvák lovagja stb.
Jón! Is emlétele, Felhőkarcoló szerelem, Cesarina, János vitéz mozi-szekecs.

Royal Nagy Kávéház
Nyári Terasszán
ifj. Dándó Lajos elsőrendű zenekara esténként játszik.

A büntetőnovella életbeléptetéséig nem oszlatják fel az internáló tábort.

Budapest, június 5. Szombathelyről eredő hírforrás szerint a Zalaegerszegi internáló tábor feloszlása állítólag megtörtént volna. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk Diószeghy János dr. miniszteri tanácsoshoz, aki a következő felvilágosítást adta.

Az internáló tábor feloszlása sajnos még nem következhet be és azt hiszem, hogy a büntető novella életbeléptetése előtt ez nem is fog megtörténni.

Kétszeresre emelték az egyetemi vizsgadíjakat.

Budapest, június 5. A budapesti egyetemeken a vizsgalati díjakat az eddig érvényben levő díjak kétszeresére emelték fel. Az alapvizsgadíja e szerint 160, az államvizsga 200, a doktori vizsga 250, az avatási díja 72, a kollokviumoké pedig 15 ezer korona lett.

A szocialisták megverték egy keresztény-szocialista párttitkárt.

Budapest, június 5. Baranyi Aladár, a veszprémi keresztény szocialista bányászövetség központi titkárát hatvan szociáldemokrata bányász félholtra verte. Baranyi a gyűlés után hazafelé tartott s utközben rátamadott 50-60 szociáldemokrata bányász s „agyon ütünk” felkiáltásokkal agyba főbe verték. A félholtra vert Baranyi párttitkárt Budapestre szállították orvosi kezelés végett. A hat támadót a veszprémi ügyészség fogházába szállították.

Mást akart megmenteni s maga járt szerencsétlenül

Budapest, június 5. Tegnap este 7 órakor a Kálviniéri villamos megállánál egy sajnálatos baleset történt. A 19-es jelzésű villamosról egy 7-8 éves leányka ugrott le, aki közben elvágódott és kicsi hiba volt, hogy a kerekek alá nem került. Oberschall Viktor dr. ny. állami szénbánya felügyelő a készülő szerencsétlenség láttára szintén leugrott a villamosról s a lépcsőbe kapaszkodó kisleányt felkapta és már-már úgy látszott, hogy baleset nem történik, amikor a bányafelügyelő hirtelen megcsuszott és oly szerencsétlenül, hogy a villamos pótkocsis ballabát a szorosorú értelmében lemozdította. A kisleánynak semmi baja nem történt.

A pécsi hullagyalázás tettesei

Budapest, június 5. Nagy József dr., a pécsi egyetem rektora a pécsi orvosegyetem hullabotrányáról a következő nyilatkozatot tette egy hírlapíró előtt:

— Az adatok szerint a cinikus tréfálást kezdő hallgatók hatan voltak. Ezek közül négy zsidó, kettő pedig keresztény és ezek közül is az egyik nő volt. A tréfálásban azonban különösen két zsidó orvos-tanfoglaltó járt elől a hivatalos vizsgálat szerint. Ez a tény, nem más. A nagy hallgató ellen, akik cinikus megatartásukkal előidézték a botrányt, a fegyelmi eljárást megindítottuk. Ami a botrány folytán keletkezett utcai verekedést illeti, ezek nem tartoznak az egyetem hatáskörébe, erre nézve a rendőrség feladata intézkedni.

Egy cigaretta okozta a Piac-utcai kirakattüzet

Tegnap déltájban a tűzoltóság autója robagva vágatott a Kossuth-utca át a Piac-utca, ahol a Főposta mellett levő Deutsch-féle fűszerüzlet kirakata kigyuladt. Fél 12 órára járt az idő, amikor is a Deutsch-cég egyik segéde a kirakatot kezdte rendezgetni. Közben rágyújtott egy cigarettára. A cigarettáról lepattant tüzes pernye a kirakatot naptól kiszáritott papiros diszei közé esett és egyszerűen lángba borult az egész kirakat. A tűztől lángot kaptak a kirakatra helyezett rumos és illkoros üvegek is és szétfolyva alkohol tartalmuk csak fokozták a veszedelmet.

Szerencsére a tűzoltóság idejében kiérkezett és dr. Roncsik Tibor főparancsnok vezetése alatt a tüzet idejében eloltották.

A tűz következtében elégett a kirakat faburkolata, megsemmisült a kirakat hatalmas ablaktáblája és felő volt, hogy a tűz átterjed a Springer-cég kirakataira is. A tűz továbbterjedését azonban sikerült megakadályozni és félórás munka után a tüzet teljesen eloltották.

A kár eddig még ismeretlen. — Hozzáértő becslések szerint közel 15 millió korona, amely biztosítás útján megtérül.

50,000 korona és egy kombiné.

Tolvaj pincér a bíróság előtt. — A felesége is rá vallott.

Bő nyilvánossági pertraktációban részesült az a családi tragédia, aminek szenvedő hőse Vékony István pincér volt. A felesége ez év tavaszán rá akarta venni, hogy kövesse nek el együtt közös öngyilkosságot. A pincérnek nem sok kedve volt megválni az élettől, azonban felesége egy éjszaka, mikor férje aludt, egy botróvával merényletet követett el ellene. Férjét nem sikerült megölnie, minek az lett a következménye, hogy Vékony István közbelépése folytán önmagát sem tudta megölni. Az ügy annak idején elsimult, azonban a házaspár tegnap ismét szerepelt a bíróság előtt. Vékony Istvánt többrendbeli lopással vádolta az ügyész. Vékony, mint pincér, többször nem tudott elszámolni a rábizott pénzekkel. Egy ilyen megszorult állapotban elment egy Molnár Lukács nevű ismerőséhez, hogy 50,000 koronát „felhajtson”. Molnár nem volt otthon. Vékony egy álkules segítségé-

vel bejutott a lakásba s ott egy inget és egy kombinét magához vett. Mikor eltávozott a lakásból, találkozott a hazatérő Molnárral, aki akkor nem vett észre semmit, de viszont az ötvenezer koronára irányuló kölesont is megtagadta. Vékony meglapta özvegy Májerszky Mihálynét is egy futósúlyeg erejéig. A mai főtárgyaláson a tanuk valamennyien Vékony István ellen vallottak. Nem tett vele kivételt saját felesége sem, kitől azt is megtudtuk, hogy az elzúllott pincér állandóan több szeretőt tartott. Vékony állhatatosan tagadta a terhére rótt bűntények elkövetését s feleségének a szemébe mondta, hogy „Ugy hazudik, mint egy ugató kutya”.

Dr. Lakatos tanácselnök tanácsa a főtárgyaláson elhangzottak alapján két rendbeli lopás miatt nyolc hónapi börtönre büntette Vékony Istvánt. Az ítélet ellen a vádlott is, az ügyész is jogorvoslatot jelentett be.

Az állomáson elfogták egy „20 év óta működő” zsebmetszőt

Szerdán délelőtt a MAV pályaudvaron cirkált a Lakatos detektívcsoporthoz, amikor a váróteremben Lakatos csoportvezetőnek gyanús lett egy — a váróteremben ödögő férfi. A detektívek, bár nem vesztették el a szemük elől az illetőt, biztonság kedvéért szoltak egyik pályaudvari rendőrnek is. Kevés idő mult el a figyelmeztetéstől, amikor is a rendőr észrevette, hogy az illető egy férfi zsebében kotorászik. Természetesen azonnal igazolásra szólította az illetőt, aki Pollák Zsigmondnak mondotta magát. A rendőr Pollákot átadta a detektíveknek, akik előállították a rendőrség központi gyeletén. Még tegnap megkezdtek Pollák kihallgatását. Ez nehezen ment, mert Pollák nagyban adta az ártatlant. — Hosszas faggatás után elmondta, hogy Budapestről ki van tiltva és eddig ebben az évben 12 zsebtolvajlást, több zsebmetszést követett el. — Büntetett előélete is kiderült, továbbá bevallotta, hogy Zalaegerszegen

internálva volt, ahonnan megszökött. Saját vallomása szerint 20 év óta hivatalosan üzi a zsebmetszést. Állandóan utazgat, mint vallotta s legtöbbször a pályaudvarokon és mozgó vonatokon működött „kisebb-nagyobb szerencsével”.

Vallomása alapján a rendőrség Pollák Zsigmondot őrizetbe vette. — Büntetésjárnak összeállításáig a rendőrségen marad, majd aztán átzárt, hogy internáltatása tárgyában, zárt, hogy internáltatása tárgyában a rendőrség javaslatot nyújt be a belügyminiszterhez.

RIKKANCSOK
felvételnek
lapunk kiadóhivatalában, Varga-u. 5. szám alatt.

Ha elegánsan akar járni,
vásároljon szövetet
Silberstein és Adlernél Kossuth-u. 2. (Városháza épület.)

Kékkő, raffia, rezkénpor, kénlap
szőlészeti cikkek, fűszer-, csemege- és gyamatáruk
legjobb minőségben kaphatók
Csanak József K. R. T.
fűszer- és csemegekereskedésében Plac-u. 51. 101 éves cég. Telefon 70

Közérdekű levelek.

Kártyázók a temetőben.
Tekintetes Szerkesztő Ur!

Vasárnap délután, a nap forró heve ellen olcsó szórakozást keresve, kimentem a Kossuth-utcai temetőbe sírfeliratokat olvasni. Szép csendesen kijutottam a temető Olajútjói részéig, az úgynevezett régi „Vencelkái”. Megálltam s gyönyörködtem gyermekkorom játszóterében, ahol most gyönyörű buzaszálakat ringat a csendes szellő. Amint nézgelődök, meglátok az egyik, még nem régi sírnál egy imádkozó nénikét, aki még valószínűleg nem felejtette el az ő oda hantolt szerettét. Egyszerre csak felharsan az egyik közeli orgonabokorból egy hatalmas káromkodás, melyet követ a második, harmadik, sőt még igen sok. Otthagytam a kíváncsiság, megtudandó a káromkodás okát és látót: a bokrok között 3-4 csoport ember és gyermek ül a földön s egész vigan huzongegyeznek. Az egyiknek háromszor egymásután „fuccsa” volt, az hozta ki a sodrából. — Jó lenne egy kis rendőrségi razzia itten, mert mégis csak rosszul veszi ki magát és nem jöhet összhangba az imádkozó néni és a káromkodó kártyás ember.

Tisztelettel
Egy séjtű.

Kitűzték az olimpiai vívóversenyek idejét.

Budapest, 1924. június 5. Június 27-én kezdődik Párisban az olimpiai vívóverseny, amely 8 napig tart. A kardvívó versenyekre, amelyek minket a legjobban érdekelnek július 12-én kerül sor. Itt az első négy napon a csapatversenyeket tartják míg az egyéni versenyeket július 16-17-re tűzték ki. A szabályok itt teljesen azonosok azokkal, amiket a vívóversenyre megállapítottak, csak éppen abban az egyben van eltérés, hogy a kártyázások négy tusra mennek.

40 millió korona jutalom a hatvani postahivatalnál történt rablás tettesének kézrekerítésére.

Miskolc, június 5. A hatvani első számú postahivatalnál történt rablással kapcsolatban 40 millió korona összeget tűztek ki a tettes kézrekerítésére. Ha a jutalom több egyént illet meg, úgy a jutalom felosztását a posta magának tartotta fenn.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

— Minden vasárnap és ünnepnap PORTER SÖR-csapolás a Vasuti vendéglőben.

Direkt importált
kávé különlegességek
Soemanick,
Arany Jáva,
Mocca,
Néghery,
Menado,
Domingo,
Maragogy nyersen és pörkölve
Kontseu Géza
Debreczen, Kossuth utca.

Sport

Svájc—Svédország 2:1

Budapest, június 5. Az olimpiai labdarúgó mérkőzések középdöntőjének első meccse ma délután folyt le. Svédország csapata állott szemben Svájc labdarúgó csapatával. Bíró a magyar Ivancsics volt. Az első gólt a svájciak lőtték, ezt azonban a Svédok még az első félidőben kiegyenlítették. A mérkőzés végéreményben 2:1 volt svájc javára.

Katonatiszti Lawn Tenniszklub társasvacsorája.

A Debreczeni Katonatiszti Tenniszklub június 7-én, szombaton este mozielőadással és tánccal egybekötött társasvacsorát rendez a társasklub pályáján, melyre a klub tagjait és hozzátartozóit a vezetőség ezúton hívja meg. Vacsorajegyek előjegyezhetők és válthatók a pálya felügyelő altisztjénél.

Egy néhány szó

megjegyzésünk van a kis mérkőzések bírókijelölésével kapcsolatban. Ugyanis az a szokás most az ifjúsági, második csapatok és kisebb fontosságú mérkőzések vezetésére kiküldött bírók megválasztásánál, hogy azokat a bíró jelölőket küldik ki, akik a bíróvizsgán több (kettőtől ötig) mérkőzés levezetésére lettek utasítva. A bírójelöltek egy része állandóan panaszkodik, hogy mellőzik őket a bírókijelölésből.

Nem akarjuk azt elhinni, hogy klubbírók játszanak közre a bírókijelölésnél, de mindenesetre feltűnő az, hogy az öt mérkőzés levezetésére utasított bírójelöltek közül azokat, akik DEAC tagok, még egyszer sem küldötték ki, habár szolgálataikat köteleességszerűen felajánlották a bírókijelölő bizottságnak. Reméljük, hogy a helyzet fontosságát belátja a bírókijelölő bizottság is, s nem fogja az eddig kihagyott bírójelöltek további mellőzésével a futgó vádak alapposságát megerősíteni.

A Magyar Atlétikai Szövetség

keleti kerületének előadói tisztjében változás állott be. Ugyanis az eddigi előadó dr. Nándy Zoltán Debrecenből való eltávolsága miatt lemondott tisztéről. Utóda Vízely Kálmán a DEAC régi, szép eredményeket elért atlétája lett. Személyében a MASZ igen agilis és értékes munkaerőt nyert. Címe a Közgazdasági Bank, Piacutca 59. Telefon 600 és 601.

DEAC

ma délután 6 órakor választmányi ülést tart az Egyetemi Kör helyiségében. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, az érdekeltek teljes száma megjelenését kéri az Elnökség.

DKASE football szakosztálya

csütörtök este fél 9 órai kezdettel ülést tart. Tárgy: Pünkösdi mérkőzések.

DKASE II. és ifj. játékosai

csütörtök este 8 óra a klubhelyiségben elenjenek meg.

Rendőri hírek.

Kufler György Széchenyi-utcai bádógos mester üzletébe beállított tegnap egy fiatal ember és ott pár percig elhelyezett egy cséplőgépet acél alkatrészt. A fiú azonban nem jelentkezett az alkatrészt, mire Kufler feljelentést tett a rendőrségen, ahol megállapították, hogy az értékes cséplőgép alkatrésze lopott. Most a rendőrség a fiút és a cséplőgép tulajdonosát keresi. — Sztojnov György Péterfia-u. 25. sz. alatti lakos zsebjárját a minap lakosból ellopták, de szekrényébe vissza is lopták. Feljelentésére a rendőrség nyomozást indított a háziszarkák ellen.

Szabó János

uri divat és egyenruha szabóságában készülnek a legdivatosabb férfi ruhák a lehető legjutányosabb árban.

Ref. bérpalota, a Nagytemplommal szemben

Hüttl orvosprofesszor véleménye szerint is gyilkosság áldozata lett Harczos Teréz

Harczos Teréz titokzatos halálának bűnyűjében a rendőrség az eddig lefolytatott nyomozati adatait áttette a vizsgálóbírószághoz. Sajnos a titokzatos ügyre vonatkozólag a nyomozás eddig semmi újat nem produkált. A rendőrségen ugyan az a vélemény, hogy Harczos Teréz öngyilkosság áldozata, még tartja magát, ám viszont a vizsgálóbírószághoz beérkezett orvos szakértői vélemény miatt a gyilkosság ügyében is folytatják a nyomozást.

Egyebekben tegnap délelőtt folyamán dr. Hüttl Tivadar orvossebész professzor megjelent a vizsgálóbírószágon és áttanulmányozta

a boncjegyzőkönyvet. A kitűnő orvosprofesszor majdnem másfélórán át tanulmányozta a boncjegyzőkönyvet és végeredményében ő is azt a véleményét fejtette ki Preinesberger Jenő dr. táblabíró vizsgálóbíró előtt, hogy Harczos Teréz föltétlenül gyilkosság áldozata lehet.

Ezután dr. Preinesberger Jenő táblabíró bevértja, míg a rendőrségtől megkapja a nyomozati iratait s a nyomozás szálait és irányítását ő veszi kezébe. Addig is a rendőrség a nyomozást tovább folytatja, de eddig semmi újabb adat nem merült fel.

Közgazdaság

Mi lesz a takarékkoronával?

Tervek a takarékkorona likvidálására.

Budapest, június 5. Illetékesek azt a megoldást vetették fel, hogy az új jegybank működésének kezdetével ne szűnjön meg a takarékkorona árfolyamának mindenkor megállapítása. A Nemzeti Bank működésének megkezdésével új bizottságot szerveznek, amely minden nap megállapítja a takarékkorona likvidációs árfolyamát egészen addig, míg az utolsó takarékkorona tartozás lejárna. Ezzel a felfogással szemben Szabó Elek, államtitkár közölte a szakbizottsággal, hogy ez a megoldás keresztülvihetetlen, mert a likvidációs árfolyam megállapítása beleütközne a szanálási törvénybe. Ebben

az ügyben ma délelőtt fontos tanácskozás kezdődött a jegyintézetnél, a melyen dr. Szabó Elek államtitkár elnökölt. A konferencián részt vettek: Papp Elek, Schober Béla, Tabakovics Dusan.

A jegyintézet akciójával párhuzamosan a budapesti kereskedelmi- és iparkamara érintkezésbe lépett a takarékkorona ügyében a pénzügyminiszterrel. A mostani tárgyalások azt a célt szolgálják, hogy a 133-as árfolyamu takarékkoronát csökkentessék. Módot kell találni, hogy még június 24-ike előtt, mikor a jegybank működését megkezdí, a takarékkorona árfolyamát leszállítsák.

Tartott volt a magánforgalom.

Csekély forgalom volt az egész délelőtti folyamán. Az árfolyamok nagyrészt tartottak maradtak. A korai déli órákban árnyalati javulás mutatkozott, később azonban újra lemorzsolódtak, különösen az arbitrage árfolyamok. A készpénz esőkenő tendenciát mutatott és kora délután háromnegyed százalékkal volt benne kötés.

M. Hitel 665, Salgó 770, Kőszén 3900 O. Hitel 248, Hazai bank 235, Cukor 3490, Ganz Danub. 3900, Déli vasut 85, Nova 180, Pallas 150, Atheneum 165, Ker. bank 1480.

Zürichi zárlat.

Berlin 135, Holland 212 fél, Newyork 569, London 2453, Páris 2815, Milánó 2463 fél, Prága 1660, Budapest 65, Bukarest 240, Bécs 80, Szófia 407 fél.

Terményfőzsdé zárlat.

A mai terményfőzsdén az irányzat gabonaneműekben szilárd volt. A

buza 10.000 koronával drágult. A forgalom kenyérmagvakban élénk, takarmánycikkben igen csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavideki buza 322 fél—25, egyéb 317 fél—320; 97 kilós tiszavideki buza 330—35, egyéb 325—30. A többi változatlan.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 2600. Árak: könnyű 24—25500, közép 23500—25500, nehéz 25500—26000. Forgalom lanyha.

Tőzsdenaptár Julius hónapra.

Budapest, június 5. A tőzsdetanács f. hó 5-én Végli Károly elnöklétével tartott ülésen megállapította az értéktulajti hivatalos forgalom napiait valamint az értéktulajti leszámolás beosztását július havára.

Hivatalos forgalom napjai lesznek: július 1, 2, 4, 7, 8, 11, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30.

ERNYŐ ÁTALAKÍTÁS!

Régi használt nap- és esernyőjét a legdivatosabb TIP-TIP, Tutankhámen, japán, diaboló formára teljesen átalakítja

ELŐ DEBRECZENI ESERNYŐ ÜZEM, SAS-UTCA 3. SZ.

Javítások és átalakítások legolcsóbban!

Balatonmelléki barokk!

KISS BÉLA és FIA ZENEKARA

ESTÉNKÉNT

a GAMBRIUSBAR JÁTSZIK!

SŐR
trios csapással!

Fizelő napok: július 3, 10, 17, 24, 31.

A tanács a tagsági jegyek díját 1924. év második felére 100 ezer koronára, 250 ezer koronára, az alkalmazotti vagy napijegyek díját is megfelelő arányban emelte föl és egyúttal elrendelte a Magyar Földhírelintézet 6 százalékos buzálagos levelének lajstromozását.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Pénz (Várff)	Áru (Babó)
Dollár	89550 K	92200 K
Angol font	384500 K	397500 K
Hollandi forint	33250 K	34450 K
Francia frank	4390 K	4590 K
Svájci frank	15650 K	16200 K
Léva	640 K	660 K
Cseh korona	2620 K	2690 K
Lei	375 K	395 K
Lira	3890 K	4010 K
Dinár	1060 K	1140 K
100 n. márka	— fill.	— fill.
Lengyel márka	125'65	125'30
Osztrák korona	316000 pénz.	—
Napoleonarany	—	—

100 takarékkorona egyenlő 133 papirkoronával.

A forgalmiadó bélyeg hamisítói a törvénytörők előtt.

A debreceniek élénk emlékeztében él még, hogy a tavasszal Preiszler Elek és Lorber Sámuel hamis forgalmiadóbélyegeket akartak eladni a Thurayné-féle trafik számára. Thurayné azonnal keresztüllátott az illetők szándékán és feljelentette mind a két egyént a debreceni pénzügyigazgatóságon. Akkor azonnal elhurhás pénzügyőrök szálltak ki a trafikba s ott tettenérték Preiszler Elek és Lorber Sámuel és mindkettőjüket előállították a rendőrségen. Akkortájt nagy port vert fel az ügy és sok érdekes dolog derült ki ebben az ügyben. Lorber Sámuel és Preiszler ügye a törvénytörők elé került. Tegnap tartották meg benne a főtárgyalást Lakatos Gábor törvénytörési bíró büntető tanácsa előtt. A vádat Bood Kálmán képviselte. Több tanu meghallgatása után a kir. törvénytörési Preiszler Elek és Lorber Sámuel bélyeghamisítás vétségében bűnösnek mondta ki és ezért Preiszler Eleket 10 havi fogházra és 150000 korona pénzbüntetésre, Lorber Sámuel pedig 9 havi fogházra s 100000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a védők ellenben jogorvoslatot jelentettek be.

Sehogyssem tudott megbékülni a mai viszonyokkal.

A közeli Nagyléta községnek egyik leghetesebb mérszárosa volt Jakubay János. Mérszárszéke forgalmas volt, de az öreg mindig panaszkodott a viszonyokra s állandóan a békeidők jó létét sirta vissza. Ismerőseinek gyakran panaszkodott, hogy a viszonyokat nem bírja sokáig.

Tegnap aztán az öreg 62 éves Jakubay még reggel sem nyitotta ki üzletét. Ez hozzátartozói előtt gyanus lett s felnyitatták az üzletet. Ott aztán, a család legnagyobb meglepetésére, felakasztva holtan látták Jakubay Jánost.

Az esetet bejelentette a létai csendőrség a kir. ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

Jakubay esete mély részvétet keltett a közeli Nagyléta község lakosai körében.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r.t.
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap nyomdájában.

GARAI és Testvére férfi és fiuruha nagyruháza Bika szálló épület.

Értesíti a t. vásárló közönséget, hogy

férfiszabó üzemének vezetését

Schönfeld ur,

a Népjóléti Hivatal férfiszabó osztályának vezetője átvette.

Mérték szerinti szabóságunkat dusan felszereltük a legjobb hazai és külföldi szövetekkel.

Vezető szabásunk szabásban, cégünk pedig anyagban a legjobbat olcsóért adja

Tisztviselő és főiskolai hallgató urak

ugyanolyan kedvezményben részesülnek, mint a Népjóléti Hivatal szabóosztályánál.

Kérem a cégre ügyelni!

Garai és Testvére férfi és fiuruha nagyruháza és férfi szabósága **Bikaszálló épület**

Gyönyörű nyakkendők Frank Edénél.

Legszebb kalapok Frank Edénél.

Szilágyi Jenő pénzkölcsönt közvetítő és értékpapír kereskedő irodája 19060 és 13068 számú iparengedélyek alapján.
Debrecen, Csapó-utca 19. Telefon 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetítik pénzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szülő tőkék kihelyezésénél kívánatra a kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT LEBONYOLITOK, helyi takarékpénztárak és bankok részvényeit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi értékek napi árfolyamát bárkinek is felkérésére díjmentesen közlöm.

Általában el van ismerve

hogy a legegészségesebb, legszebb

NŐIKALAPOK

A RÓZSA ÁRUHÁZBAN **szerezhetők be!**

Az új vámtarifa esetén az árak csak drágábbak lesznek, így mindenki érdeke, hogy fedezze **Női kabátok, ruhák** leszállított árban szükségletét. árúsítatik.

Téli szezonból visszamaradt velour kabátok, boák olcsó árban kaphatók!

ÖNMAGÁNAK KÖSZÖNETI

azt az előnyt, amelyet elér akkor, ha a

„TISZÁNTULI HIRLAP”

nyomdavállalatnál, **Debrecen, Varga-utca 5.** készítetteti el és szerzi be **nyomtatványszükségletét.**

Apróhirdetését délután 5 órákor egész Debrecenben olvassák, ha déli 12 óráig feladja a „TISZÁNTULI HIRLAP” kiadóhivatalánál Debrecen, Varga-utca 5. **Telefon: 7-88.**

Hirdessen nálunk és cége nemcsak Debrecenben, hanem a Tiszántul nagyrészen is 24 óra alatt ismertté válik. **Telefon: 7-89.**

Jégkár ellen

legelőnyösebb feltételek mellett biztosíthat a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

DEBRECEN, PIAC-UTCA 26. SZ. (VÁROSI BÉRPALOTA.)

MINDENT MEGTUD
??
ha naponként megveszi és átolvassa a délután öt órákor megjelenő „Tiszántuli Hírlap”-ot és a reggel hat órákor megjelenő „DEBRECEN”-t.

Molykár ellen legjobban megóvja a Villamosberendezett legmodernebb Szörme megóvó intézet
Lipcsei Szörmeház Bika épület, József kir. herceg-u. 1.

Kis- és nagyméretű **SZABÓ SEGÉDEK FELVÉTELNEK.**
TEGDÉS J. női és férfi szabó Péterfia-u. 42. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

HENCSEREK, püsk, szövet, bő, vászon, diványok, afrik lószőr matracok, szalon és bőrgarnitúrák készíten kaphatók Debreczen Arany János-utca 13. sz. alatti 8. Javításokat futányos áron vállalom.

SZOBALÁNYT keresek azonnalra. Jelentkezze Biharkeresztesen. Beöthy főhadnagy.

VILLAMOS világítási, csengő, motor, valamint telefon berendezéseket, javításokat jótállással, legjutányosabban készíti „Elektra” villamosági és erőátviteli vállalat Hatvan-utca 2. Telefon 895.

BOCZONÁDI MÉRÉSZETI CIRKEL eladása **BAKOS vasútiútjében** CSAPÓ-utca 88. sz. Telefon 6-20.

RÉSZLETFIZETÉSRE. Pálinkafőző- és lekvárfőzőüstök legolcsóbban kaphatók részletfizetésre is Mándoki részvényesnél Debreczen, Arany János-utca 13. sz. alatt. Telefon 12-42.

ELSŐRENDÜ kárpitos Szabó József Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész hencserék raktáron.

ARANYAT ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **VESEK.**
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-ső em.

ÖLMOZT veszünk bármily mennyiségben Varga-u. 5. Nyomda.

ÜGYES fiu tanulónak felvétetik lapunk nyomdájában Varga utca 5. szám.

HARISNYASTOPPOLAST elvállalom. Libakeri, Viola utca 22.

TELEFON! Villamos csengők, Villamos orvosi műszerek, Delejtgyűjtők, Feszmerőke. Legkomplikáltabb műszereket, gépeket, gyárt, javít, vesz, elad, cserél. Villamos anyagok, gépek, izzólámpák a legolcsóbb napi árban. Földvártnál. Debreczeni I. Elektrotechnikai Gyár Széchenyi-utca 55. Telefon: 168